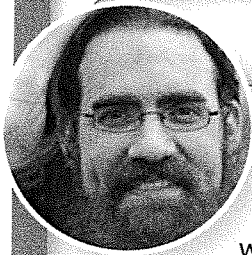




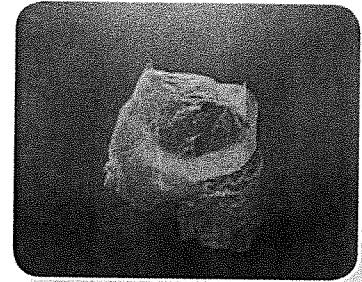
# Milieu



## DIT WEET JE NU!

### LES 1 DE NATUUR UIT EVENWICHT

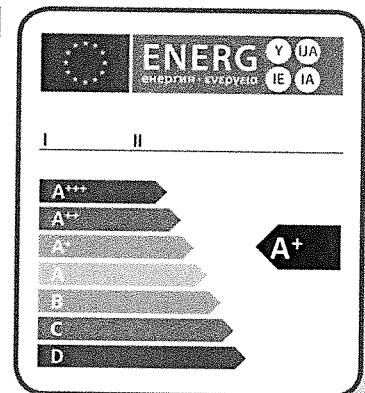
De natuur is een kringloop van voedsel. Planten en dieren worden gegeten door andere planten of dieren. Ook het afval in de natuur maakt deel uit van de kringloop. Wat een plant of dier niet meer kan gebruiken, wordt door een andere plant of ander dier weer terug in de kringloop gebracht. Dat heet recyclen. De natuur kan alleen afval recyclen dat afbreekbaar is. Plastic is niet afbreekbaar. Daardoor zweeft er een plastic soep in de oceanen. Dieren eten het op en kunnen er dood aan gaan. Ook gif spuiten op de akkers, bossen kappen en op kwetsbare diersoorten jagen, verstoren het evenwicht in de natuur. Al het leven op aarde is afhankelijk van het broeikas effect. Hierbij wordt de warmte van de zon terug naar de aarde geëmitteerd door de ozonlaag om de aarde. Zonder die laag zou het ijskoud zijn op aarde. Als de laag te dik wordt, wordt het warmer op aarde. Veranderingen in de ozonlaag zorgen voor een klimaatverandering. De natuur moet dan een nieuw evenwicht proberen te vinden.



*Plastic is niet afbreekbaar. Het blijft in het water van de oceanen drijven.*

### LES 2 DUURZAAM LEVEN

Producten en grondstoffen recyclen is duurzaam. We krijgen daardoor minder afval en we hebben minder nieuwe grondstoffen nodig. Ook hergebruik van producten is duurzaam. Spullen die kapot zijn of die je niet meer gebruikt, kun je repareren, weggeven of verkopen. Producten die duurzaam zijn, krijgen een keurmerk. Het keurmerk geeft aan dat de producten gemaakt zijn op een manier die niet of minder schadelijk is voor het milieu. Duurzame voedingsmiddelen worden op een diervriendelijke manier gemaakt. Het dier heeft dan een goed leven gehad. Het keurmerk Fair Trade geeft aan dat ook de mensen die het product maken goed behandeld worden. Om het milieu te beschermen moeten alle mensen samenwerken. Daarom heeft de overheid milieuwetten opgesteld met regels die goed zijn voor de natuur. In een van die milieuwetten staat dat elektrische apparaten, auto's en gebouwen een energielabel moeten hebben. Op het energielabel kun je zien hoe zuinig iets is.



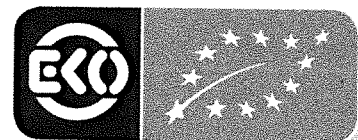
*Hoe energiezuinig een product is, zie je aan het energielabel.*

### LES 3 DUURZAME WERELD

Biologisch voedsel is voedsel dat duurzaam geproduceerd is. Biologische boeren gebruiken geen gif en kunstmest voor een goede oogst. Bij duurzame visserij zorgen de vissers ervoor dat ze de zeebodem niet beschadigen en dat er zo min mogelijk bijvangst is. Ze letten erop dat ze niet per ongeluk andere dieren, zoals zeehonden en dolfijnen, vangen.

Steeds meer mensen willen ook duurzaam wonen. Met een zonnecollector verwarmen ze water om te wassen, te douchen en het huis te verwarmen. Met een zonnepaneel zetten ze zonlicht om in energie voor apparaten. De energie die ze niet gebruiken, gaat naar het energienet.

Duurzame vervoermiddelen hebben een katalysator die de schadelijke stoffen uit de uitlaatgassen haalt. Biobrandstof is minder schadelijk voor het milieu dan benzine of diesel, maar vaak moeten er wel bossen gekapt worden om bijvoorbeeld de oliepalmen te planten waar de brandstof van gemaakt wordt. Dat is niet goed voor het milieu.



*Biologische producten hebben het EKO-keurmerk.*